

# Η Νομική Σχολή του Α.Π.Θ.

**Οι Σπουδές στο Αριστοτέλειο  
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης**

Γραφείο Διασύνδεσης Σπουδών &  
Σταδιοδρομίας Α.Π.Θ.

Θεσσαλονίκη, 19 Ιανουαρίου 2016

Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ.

## Προπτυχιακές Σπουδές

---

- Το 2013, το Τμήμα Νομικής αυτονομήθηκε από την πρώην Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών (ΝΟΠΕ) και επανασυστήθηκε ως αυτοτελής Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- Η διάρκεια των σπουδών στη Νομική Σχολή είναι τέσσερα έτη. Κάθε έτος χωρίζεται σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα διδασκαλίας, το χειμερινό και το εαρινό, στο τέλος των οποίων ακολουθεί η αντίστοιχη περίοδος εξετάσεων. Επίσης, υπάρχει δυνατότητα συμπληρωματικής εξέτασης κατά το μήνα Σεπτέμβριο
- Η Νομική Σχολή αποτελείται από έξι Τομείς, οι οποίοι αντιστοιχούν στην κλασική συστηματική κατάταξη των ειδικότερων γνωστικών πεδίων της Νομικής Επιστήμης:
  - Τομέας Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης
  - Τομέας Διεθνών Σπουδών
  - Τομέας Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου
  - Τομέας Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου, και
  - Τομέας Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών
  - Τομέας Αστικού, Αστικού Δικονομικού και Εργατικού Δικαίου

# Η διάρθρωση των μαθημάτων

---

- Οι προπτυχιακές σπουδές διεξάγονται με βάση το σύστημα των εξαμηνιαίων μαθημάτων. Οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν ελεύθερα τον αριθμό των μαθημάτων που επιθυμούν να παρακολουθήσουν σε κάθε εξάμηνο καθώς και τη χρονική σειρά παρακολούθησής τους. Εξαίρεση: οι Συνθέσεις του τελευταίου έτους, οι οποίες έχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.
- Τα μαθήματα διαιρούνται σε δύο μεγάλες ομάδες: υποχρεωτικά και μαθήματα επιλογής.
  - Υποχρεωτικά: είναι 37 τον αριθμό και καλύπτουν τις θεμελιώδεις γνώσεις από όλα τα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του Δικαίου
  - Μαθήματα Επιλογής: τα μαθήματα αυτά χωρίζονται σε περαιτέρω ομάδες και αποσκοπούν στον εμπλουτισμό των γνώσεων του φοιτητή. Το νέο πρόγραμμα σπουδών δίνει στον φοιτητή τη δυνατότητα είτε να διαμορφώσει ένα προφίλ εξειδίκευσης, επιλέγοντας διάφορα μαθήματα από ένα συγκεκριμένο πεδίο της Νομικής είτε να κάνει μία επιλογή από διάφορους τομείς ώστε να έχει μία πιο ποικιλόμορφη εικόνα των ειδικότερων πεδίων της επιστήμης του.

## Η διάρθρωση των μαθημάτων (συνέχεια)

---

- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης και τα Διακλαδικά Σεμινάρια, τα οποία περιλαμβάνουν θέματα που άπτονται περισσοτέρων του ενός κλάδων δικαίου, με προτίμηση σε επίκαιρα ή υπό εξέλιξη ζητήματα. Η διδασκαλία γίνεται από περισσότερους καθηγητές, διαδοχικά ή/και από κοινού.
- Από το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, οι φοιτητές μπορούν επίσης να επιλέγουν και ξενόγλωσσα μαθήματα, κοινά με το πρόγραμμα Erasmus, επιτυγχάνοντας έτσι την εξοικείωσή τους με τη ξενόγλωσσα νομική ορολογία.
- Γενικά, η φιλοσοφία του νέου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών αποβλέπει στην παροχή της πλειοψηφίας των βασικών γνώσεων (υποχρεωτικά μαθήματα) κατά τα τρία πρώτα έτη των σπουδών, αφήνοντας τα περισσότερα μαθήματα επιλογής για το τελευταίο έτος, ώστε ο φοιτητής να έχει την ελευθερία διαμόρφωσης του προφίλ του (εξειδίκευση ή διεύρυνση γνώσεων).

## Διδασκαλία μαθημάτων και έλεγχος γνώσεων

---

- Η διδασκαλία των μαθημάτων συνίσταται στην παρουσίαση της σχετικής με το αντικείμενο νομοθεσίας, με ταυτόχρονη αναλυτική επεξήγηση των αντίστοιχων νομικών εννοιών και στη δειγματολογική επιλογή ορισμένων θεμάτων για εμπάθунση, με τη βοήθεια πρακτικών ασκήσεων, μελέτης δικαστικών αποφάσεων κλπ.. Σκοπός της διδασκαλίας είναι η μύηση του φοιτητή στη νομική σκέψη και τη μεθοδολογία της και τη συμπλήρωση των γνώσεων του με την προσωπική του μελέτη.
- Κατά τα τελευταία έτη, η διδασκαλία των μαθημάτων έχει γίνει διαδραστική καθώς έχει εμπλουτισθεί με την προσθήκη ηλεκτρονικής πλατφόρμας του μαθήματος (elearning) καθώς και άλλων οπτικοακουστικών και ηλεκτρονικών μέσων.
- Στο τέλος του εξαμήνου ακολουθεί η γραπτή εξέταση στο μάθημα, η οποία συνίσταται υποχρεωτικά στην επίλυση πρακτικών ασκήσεων και ενδεχομένως στην απάντηση σε θεωρητικές ερωτήσεις κρίσης. Σε κάποια από τα μαθήματα παρέχεται στους φοιτητές η δυνατότητα προφορικής εξέτασης. Επίσης, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, πολλοί διδάσκοντες δίνουν τη δυνατότητα στους φοιτητές να εκπονήσουν γραπτή εργασία σχετική με τη διδακτέα ύλη, η επίδοση στην οποία συμβάλλει στο αποτέλεσμα της τελικής εξέτασης.

# Προοπτικές επαγγελματικής εξέλιξης των πτυχιούχων (Α΄)

---

- Το Πτυχίο Νομικής είναι γνωστό για τις πολυπληθείς προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης που προσφέρει.
- **Νομικά Επαγγέλματα:**
  - Δικηγόρος: προϋποθέτει τη διενέργεια πρακτικής άσκησης στο πλευρό Δικηγόρου, για χρονικό διάστημα 18 μηνών. Στο τέλος της άσκησης ακολουθούν γραπτές και προφορικές εξετάσεις ενώπιον πολυμελούς επιτροπής (δικαστών και δικηγόρων), για τη λήψη της άδειας άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος και την εγγραφή στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο
  - Συμβολαιογράφος: μετά από επιτυχή συμμετοχή σε εξετάσεις. Το επάγγελμα του συμβολαιογράφου παραμένει κλειστό: υπάρχει συγκεκριμένος αριθμός συμβολαιογράφων στην περιφέρεια κάθε Εφετείου, οπότε ο διαγωνισμός διενεργείται όταν κενωθούν υπάρχουσες θέσεις συμβολαιογράφων (λόγω συνταξιοδότησης ή θανάτου), για πολύ λίγες θέσεις κάθε φορά
  - Δικαστής / Εισαγγελέας: μετά από επιτυχή συμμετοχή στον ιδιαίτερα δύσκολο διαγωνισμό εισαγωγής στην Εθνική Σχολή Δικαστών ([www.esdi.gr](http://www.esdi.gr)). Προϋποθέσεις: προηγούμενη 2ετής άσκηση δικηγορίας, ηλικία (από 28 – 40 ετών). Υπάρχουν δύο κατευθύνσεις, της Διοικητικής και της Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης. Ο διαγωνισμός διεξάγεται σε δύο στάδια, προκριματικό (γραπτός) και τελικό (προφορικός). Η φοίτηση διαρκεί 16 μήνες και είναι αμειβόμενη. Για την αποφοίτηση ακολουθείται ένα σύνθετο σύστημα αξιολόγησης του σπουδαστή, το οποίο περιλαμβάνει την αξιολόγησή του κατά τη φοίτηση, το βαθμό που έλαβε στις εξετάσεις αποφοίτησης (γραπτές και προφορικές) και την αξιολόγησή του στο στάδιο της πρακτικής άσκησης

# Συνθήκες απασχόλησης στα νομικά επαγγέλματα

---

- Δικηγόρος: το κατεξοχήν ελεύθερο επάγγελμα ύστερα από νομικές σπουδές, με δύσκολη εκκίνηση λόγω του υπερπληθυσμού που το διακρίνει, ψυχοφθόρο λόγω της ιδιόρρυθμης σχέσης δικηγόρου – πελάτη (ο δικηγόρος είναι και ψυχολόγος), κουραστικό λόγω της έλλειψης συγκεκριμένου ωραρίου. Οι δυσχέρειες αυτές αντισταθμίζονται από την ελευθερία διαμόρφωσης του ατομικού επαγγελματικού προφίλ και τη δυνατότητα επίτευξης ιδιαίτερα ικανοποιητικών αποδοχών κατά περίπτωση
- Συμβολαιογράφος: οι συνθήκες είναι παραπλήσιες με εκείνες του δικηγόρου (ελεύθερο επάγγελμα με ανάγκη διαμόρφωσης σταθερής πελατείας), αλλά πιο ορθολογικό τόσο ως προς τις αποδοχές όσο και ως προς τον ανταγωνισμό
- Δικαστής: στα πλεονεκτήματα του δικαστικού λειτουργήματος συγκαταλέγεται η άμεση και ισόβια επαγγελματική αποκατάσταση, οι ικανοποιητικές αποδοχές και οι προοπτικές εξέλιξης σε ανώτερα κλιμάκια της δικαστικής εξουσίας. Βασικό μειονέκτημα είναι η εισαγωγή στη Σχολή Δικαστών πολύ μικρού αριθμού σπουδαστών σε σχέση με τις ανάγκες της Ελληνικής Δικαιοσύνης, με αποτέλεσμα τον υπερβολικό όγκο εργασίας σε ένα αντικείμενο το οποίο απαιτεί εξαιρετική υπευθυνότητα

# Προοπτικές επαγγελματικής εξέλιξης των πτυχιούχων (Β΄)

---

- **Εξωνομικά Επαγγέλματα:** Πέρα από τα τρία νομικά με τη στενή έννοια του όρου επαγγέλματα, ο πτυχιούχος Νομικής έχει και άλλες ενδιαφέρουσες επαγγελματικές προοπτικές όπως, ενδεικτικά:
  - Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης ([www.ekdd.gr](http://www.ekdd.gr)): ύστερα από εισαγωγικό διαγωνισμό, πολλά από τα μαθήματα του οποίου είναι νομικού περιεχομένου. Η Ε.Σ.Δ.Δ. διαθέτει διάφορα Τμήματα (Δημόσιας Διοίκησης, Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Εμπορικών Ακολουθών, Ακολουθών Τύπου), οι απόφοιτοι των οποίων καταλαμβάνουν ανώτερες θέσεις δημοσίων υπαλλήλων, κάποιες από τις οποίες προϋποθέτουν θητεία στο εξωτερικό, με υψηλές αποδοχές
  - Διοικητικός υπάλληλος, είτε στο δημόσιο (μέσω διαγωνισμού του ΑΣΕΠ) είτε στον ιδιωτικό τομέα
  - Διπλωματικό Σώμα: ύστερα από εξετάσεις στο Υπουργείο Εξωτερικών ([www.mfa.gr](http://www.mfa.gr)). Απαραίτητη προϋπόθεση η καλή γνώση όσο το δυνατόν περισσότερων ξενων γλωσσών. Οι υποψήφιοι έχουν κατά κανόνα προχωρήσει εκ των προτέρων σε μεταπτυχιακές σπουδές στο Διεθνές Δίκαιο



# Μεταπτυχιακές Σπουδές

## A. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης

---

- Το Τμήμα Νομικής χορηγεί Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στις εξής επιστημονικές κατευθύνσεις:
  - Αστικού, Αστικού Δικονομικού και Εργατικού Δικαίου
  - Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικών Επιστημών
  - Διεθνών Σπουδών
  - Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου
  - Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου
  - Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών
- Κριτήρια εγγραφής:
  - επιτυχής συμμετοχή σε γραπτές εισαγωγικές εξετάσεις σε δύο βασικά μαθήματα της κατεύθυνσης και σε μία ξένη γλώσσα (σε νομικό κείμενο)
  - βαθμός πτυχίου
  - Μέσος όρος των βαθμών του υποψηφίου κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών, στα μαθήματα της κατεύθυνσης που επιθυμεί να ακολουθήσει
- Χρονική διάρκεια: τέσσερα διδακτικά εξάμηνα υποχρεωτικής φοίτησης σε κύκλο εξειδικευμένων σπουδών με παράλληλη ερευνητική εργασία και συγγραφή μεταπτυχιακής (διπλωματικής) εργασίας στο τελευταίο (δ΄) εξάμηνο

# Μεταπτυχιακές Σπουδές

## Β. Διδακτορικό Δίπλωμα Νομικής

---

- Αντικείμενο: συγγραφή διδακτορικής διατριβής σε ορισμένο πρωτότυπο θέμα ύστερα από επιστημονική έρευνα
- Στο Διδακτορικό Δίπλωμα γίνονται δεκτοί κάτοχοι του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης Νομικής ή συγγενών αντικειμένων
- Η εγγραφή γίνεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και απόφαση του Τομέα στον οποίο υπάγεται το γνωστικό αντικείμενο της προτεινόμενης διατριβής. Στη συνέχεια ορίζεται τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για την επίβλεψη του υποψηφίου διδάκτορα
- Ελάχιστη χρονική διάρκεια: έξι εξάμηνα, με δυνατότητα παράτασης
- Η λήψη διδακτορικού διπλώματος αποτελεί την πρώτη προϋπόθεση για την επιδίωξη ακαδημαϊκής σταδιοδρομίας